

©Moomin Characters

UUTISRUUTU

Toimittanut Vile Hänninen

Alan Mooren ja Dave Gibbonsin Watchmen ilmestyy suomeksi. Egmont julkaisee pitkään odotetun supersankari-sarjakuvan merkkiteoksen syksyllä. Albumin toimittaa ja kääntää Jouko Ruokosenmäki. Toinen iloinen käänös-uutinen on Enki Bilalin uutuusalbumi Rendez-vous à Paris. Ranskassa touku-kuussa ilmestyvä albumi julkaistaan suomeksi kesällä.

Kaikki Tove Janssonin piirtämät Muumipeikko-sarjakuvat aiotaan julkaista englanniksi. Kustantajana on kanadalainen Drawn & Quarterly -kustantamo, joka on julkaissut aiemmin muun muassa Frank Kingin Gasoline Alley -

Muumipeikko kiiruhtaa Amerikkaan.

klassikkoa sekä kanadalaisia nyky-sarjakuvan taitureita Chester Brownia, Sethiä ja Julie Doucetia. Drawn & Quarterlyn sarja on viisiosainen, ja ensimmäinen kirja ilmestyy syyskuussa.

Vaikka toistakymmentä Tove Janssonin kirjaa on käännetty englanniksi, klassikon asemaan nousseita Muumipeikko-sarjakuvia on julkaistu aikaisemmin vain yhden kokoelman verran, Englannissa vuonna 1957.

”On ilo tuoda sydämelliset ja kauniisti piirretyt muumitarinat lukuisille uusille lukijoille. Olen ollut Tove Janssonin

muumien suuri ihailija jo muutaman vuoden ajan, ja erityisesti rakastan hänen kuvituksiaan, kertoo sarjan toimittaja Tom Devlin. Kun Devlinille selvisi, että Jansson on tehnyt sarjakuviakin muumeista, hän alkoi etsiä niitä käsiinsä.

”Ainoa löydökseni oli sotkuinen kopia vanhasta englantilaisesta julkaisusta. Kun ilmeni, että Muumipeikon Pohjois-Amerikan oikeudet olivat saatavilla, otin asian puheeksi Drawn & Quarterlyn kustantaja Chris Oliverosin kanssa, joka ilmoitti jakavansa Jansson-innostukseni.”

Asko Alanen

Egmont Kustannuksen kustannustoimittaja Asko Alanen on populaarikulttuurin tuntija vail-la vertaa. Hänen päänsisäisissä tiedostoissaan ovat niin piirretyt kuin elävätkin kuvat, sekä musiikki ja kirjallisuus, hyvässä järjestyksessä.

Suomalaisten Korkeajännitysten toimittaminen on mainio oivallus, joka valottaa Suomen raskasta ja varjoista historiaa elävästi. Alasen toimituskaudella yhä uusia yleisöjä saanut Tex Willer on jo instituutio. Suomen MAD sekä MADin erikoisjulkaisut ovat ilahduttavasti tarjonneet sivutilaa myös suomalaisille tekijöille.

Alanen on käyttösarjakuvan toimittamisen taituri. Hän osaa löytää juuri ne raaka-aineet, joita suomalainen sarjakuvanälkä kulloinkin vaatii.

Toni Jerрман

Tähtivaeltaja-lehden päätoimittaja, kriitikko ja tietokirjailija Toni Jerрман on sarjakuvafani, jolla on erinomainen maku ja halu kertoa siitä muillekin - meidän onneksemme. Jerрманin

uraa toimittajana leimaa intomielisyyks. Sarjakuvia käsittelevät artikkelinsa ja kritiikkinsä hän kirjoittaa yhtäältä agitaattorin tunteen palolla, toisaalta vankalla ammattitaidolla.

Sarjakuva on ollut näkyvästi esillä Tähtivaeltajassa koko sen liki 25-vuotisen historian aikana. Jerрман on säännöllisesti nostanut lehden palstoilla esiin tuntemattomia mutta kiinnostavia sarjakuvia, Suomesta ja ulkomailta. Tähtivaeltajassa julkaistiin esimerkiksi artikkeli japanilaisesta sarjakuvasta eli mangasta ennen kuin sitä nykyisin kuluttava sukupolvi oli edes syntynyt. Lehdessä on myös julkaistu runsaasti suomalaista sarjakuvaa ja sarjakuvapiirtäjien kuvituksia.

Eeva Lepistö

Helsingin Sanomien sarjakuvatoimittaja Eeva Lepistö on Suomen luetuin mutta myös tuntemattomin kääntäjä. Jo 42 vuoden ajan Lepistö on pitänyt huolta maamme luetuimman lehden sarjakuvavivun tasaisesta laadusta sekä ollut juurruttamassa useita suosittuja sarjoja Suomeen.

Erityisenä ansiona on pidettävä korkeatasoisen kotimaisen sarjakuvan säännöllistä jul-

kaisemista HS:ssa. Yksittäisinä huippuina Lepistön kaudelta ponnahtavat esiin muun muassa Pauli Kallion ja Christer Nuutisen Krampeja ja nyrjähdyskiä, ”Timppa” Mäkelän Kalliokadun blues ja Minun elämäni sekä ”Juba” Tuomolan Viivi & Wagner.

Vappu Orlov

Tammen kustannustoimittaja Vappu Orlov aloitti työn sarjakuvien parissa 1980-luvun alkupuolella. Ulkomaista sarjakuvaa suomennettiin tuolloin kitsaasti, ja aivan yhtä nihkeästi suhtauduttiin myös kotimaiseen albumituotantoon.

Kahdenkymmenen vuoden donquijotemaisen sarjakuvaurakkansa jälkeen Orlov jää historiankirjoihin erityisesti Enki Bilalin (alkaen Jumalattomasta näytelmästä, 1985) ja Hunt Emersonin (alkaen Lady Chatterleyn rakastajasta, 1989) sekä Sempén sarjakuvien kustannustoimittajana. Lisäksi Orlov on ollut valikoimassa Tammen kustannusohjelmaan useita eteviä kotimaisia tekijöitä - Heikki Paakasesta Sami Toivoseen & Timo Varpioon, Jii Roikosesta Ville Tietäväiseen.

Ilta-Sanomien on julkaissut Kuukauden kotimaista sarjakuvaa jo 20 vuoden ajan. Tekijöitä on ehtinyt 20 vuodessa kertyä noin 280, joten käytännössä kaikki suomalaisen sarjakuvan kestonimet ovat piirtäneet Kuukauden kotimaisen. Epätasaisuudestaan huolimatta sarja on tärkeä uusien tekijöiden kasvatuspaikka. Laajempaan levitykseen ovat päätyneet esimerkiksi Timppa Mäkelän Häjyt ja Petri Hiltusen Väinämöisen paluu. ”Kun Kuukauden kotimainen alkoi ilmestyä, arvelin suurella asiantuntemuksellani Suomesta löytyvän ehkä 20-30 tekijää, ja sen jälkeen sarja lopahtaisi”, Ilta-Sanomien sarjakuvatoimittaja Juhani Tolvanen muisteli Sanomatalossa järjestetyissä 20-vuotisjuhliissa.

Hiltunen on muuten alkanut tehdä Väinämöisen ohella jatkuvajuonista sanomalehtisarjakuvaa. Lännensarjakuva Kalkkaro ilmestyy tällä hetkellä Aamulehdessä ja Kalevassa, ja Tekstikuva-syndikaatti yrittää saada sitä myös USA:n markkinoille. Ainakin alkuun varsin perinteiseltä tuntuvassa lännentarinassa länsuojoittomat tuhoavat nuoren Kalkkaron kodin, mutta heppu ei lannistu vaan alkaa selvittää setänsä jättämän kartan arvoitusta. Villin lännen miljöö on ollut Hiltuselle ennenkin mieluinen, sillä hän on tehnyt aiemmin kaksi intiaani-aiheista albumia (Vala auringolle ja Aavetanssi) sekä Lännän korkeajännitys-tarinan Herrasmieskostaja.

”Olen miettinyt, mahdanko olla ensimmäinen, joka tekee samanaikaisesti jatkuvajuonista seikkailusarjaa ja humoristista strippiä”, Hiltunen pohti Kuukauden kotimaisen sarjakuvan 20-vuotiskemuissa. Moinen urakka on ainakin varsin harvinainen juttu sitten 1940- ja 1950-luvun aikojen, jolloin lähestulkoon jokainen piirtäjä työstä useampia sarjoja ja kuvituksia kerrallaan.

Kalkkaron kalistinta kaulallaan kantava sankari löytää azteekkien artefaktin.

Juba Tuomolan ensimmäinen pitkä sarjakuva-albumi Minerva ilmestyy syyskuussa 2006 Otavalta. Teoksen päähenkilö Minerva on pieni, määrätietoinen tyttö, joka seikkailee eriskummallisissa paikoissa mielikuvituksen ja pahvilaitikko-aluksen voimin. Vaikka Minervassa on kuuleman mukaan hie-man samaa näköä kuin Viivissä pikkutyttöinä, yhtäläisyys on vain pürrostyyliissä. Minervalla ei myöskään ole mitään yhteyttä Petteri Tikkasen tyttöhahmo Kanervaan, jonka strippimuotoisia seikkailuja julkaisee piakkoin Like albumillisen verran.

Suomalaislasten ja -nuorten asenteita, ajankäyttöä sekä kulutustottumuksia mitanneen YIPPEE-tutkimuksen mukaan 3-16-vuotiaat käyttävät aiempaa enemmän aikaa lukemiseen. Sähköisten välineiden voittokulusta huolimatta lukemiseen käytetty aika on kasvanut. 7-16-vuotiaiden ikäryhmässä niin lehtiä kuin kirjojakin luetaan aiempaa enemmän. Eniten on lisääntynyt sarjakuvien lukeminen: nyt noin puolet lapsista lukee sarjakuvia päivittäin tai lähes päivittäin, kun kaksi vuotta sitten vastaava luku oli kolmannes ikäluokasta. Ilmiön taustalta löytyvät niin mangan suosio kuin Aku Ankka -lehden 310 000:een kasvanut levikki.

Ankka-kustantaja Sanoma Magazines on löytänyt uuden tavan netota ihmisten 50-vuotissyntymäpäivillä. Se on alkanut julkaista vuosikertajärkäläitä (viimeksi vuosi 1964) ohuempia kirjoja, joihin on koottu 50 vuoden takaisten vuosikertojen parasta antia. Ensimmäisenä ilmestyi Riku Perälän toimittama Aku Ankka parhaat palat 1956 - Aku Ankka

Barksin Disney-sarjat koottiin kirjasarjaksi.

50 vuotta sitten. Ankantekijät-sarjassa on puolestaan ilmestynyt Aavemaan aarre, kokolemma William Van Hornin parhaita tarinoita.

Carl Barksin kootut ilmestyy suomeksi. Sanoma Magazines julkaisee mittavan 30-osaisen kirjasarjan ensimmäisen kolmen kirjan boksen joulukuussa 2006. Kaikkiaan kymmeneen laatikkoon on mahdutettu Barksin koko Disney-sarjakuvatuotanto aikajärjestyksessä tarinoiden ensimmäisen julkaisupäivän mukaan. Kirjasarjaan on mahdutettu kattava historiallinen elämäkerta täydellisine bibliografioineen ja taustoitavine artikkeleineen, kirjoittajana johtava Barks-asiantuntija Geoffrey Blum. Kirjasarjan ennakkomyynti alkaa elokuussa 2006. Lisätietoja saa nettiosoitteesta www.carlbarksinkootut.fi.

Kuvittajien ja sarjakuvantekijöiden kirjastoapurahat on jälleen myönnetty. Sarjakuvantekijöistä tukea saivat Terhi Ekebon (3 000 euroa), Kivi Larmola (3 000 euroa), Timppa Mäkelä (6 500 euroa), Christer Nuutinen (3 000 euroa), Tiina Paju (2 000 euroa), Jope Pitkänen

(2 000 euroa), Ville Ranta (6 500 euroa), Aapo Rapi (2 000 euroa) ja Petteri Tikkanen (2 500 euroa). Lisäksi Grafia myönsi J-P Ahoselle 3 050 euroa albumin painatuskuluihin, Jussi Hukkaselle 3 500 euroa Api-albumiin, Hannu Konttiselle 2 500 euroa Ketara ja kumppanit-albumiin ja Hans Nissenille 5 000 euroa Marsin mestarilaulajat -albumiin. Suomen Kulttuurirahasto puolestaan jakoi Matti Hagelbergille 16 000 euroa taiteelliseen työskentelyyn.

Hagelbergin edellinen albumi, Kekkonen sijoittui pronssille kansainvälisessä Maailman kirjavalioit-kirjasuunnittelukilpailussa. Palkinto jaettiin Leipzigin kirjamessuilla maaliskuussa. Suomeen on saatu vain kahdesti aiemmin palkinto kyseisessä kilpailussa.

Helsingin Taidemuseon Kluuvin galleriaan on tulossa kesällä Tom of Finland -näyttely, koska piirtäjän (oikealta nimeltään Touko Laaksonen) kuolemasta on tullut kuluneeksi 15 vuotta. Kyseessä on suurin Suomessa koskaan nähty Tom of Finland -näyttely, jossa nähdään muun muassa miehen sarjakuvia, piirroksia, luonnoksia ja tilaustöitä.

Kesällä 2006 järjestetään ensimmäistä kertaa valtakunnallinen anime- ja mangatapahtuma. Nekocon pidetään 1.-2.7.2006 Kuopion Musiikkikeskuksella,

©Sharad Sharma

Sharad Sharma kävi Suomessa.

ja sen pääjärjestäjänä toimii Kuopion Anime- ja Mangayhdistys ry (KAMY). Kaksipäiväisen tapahtuman tarkoituksena on kerätä yhteen animen ja mangan harrastajia ympäri Suomen sekä esitellä harrastusta myös heille, joille aihe on ennestään tuntematon. Ohjelmassa on muun muassa esitelmää, paneelikeskusteluja, myyntipöytiä, työpajoja sekä suosittu cosplay-kilpailu.

New Internationalist -lehden maaliskuun numero on omistettu pilakuville. Numerossa on myös Maailman sarjakuvat -järjestön Leif Packalénin haastattelu, jossa hän kertoo sarjakuvien voimasta kehitysyhteistyön ja opetuksen välineenä.

Maailman sarjakuvat -yhdistyksen intialaisen sisäjärjestön World Comics

Indian pääsihteeri Sharad Sharma vieraili maaliskuussa Suomessa. Hän luennoi kansalaisjärjestöjen edustajille sarjakuvan mediakäytöstä ja kertoi kokemuksistaan ruohonjuurisarjakuvan kehitystyöstä.

Hiljattain World Comics India järjesti Rajasthanissa laajan kampanjan, jonka tavoitteena oli tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan vähentäminen. Kampanjan aikana kansalaisaktivitit tekivät satoja seinäsarjakuvia, joita levitettiin Rajasthanin kyliin moottoripyöräkulkueessa.

Sharma on toiminut sarjakuvatyöpajojen ohjaajana eri puolilla Intiaa vuodesta 1999 lähtien. Hän on käynyt puhumassa sarjakuvan käytöstä kehitystyössä myös mm. Nepalissa, Sri Lankassa ja Beninissä. Lähivuosina Maailman sarjakuvat pyrkii edistämään sarjakuvien käyttöä kehitystyöhön Aasian eri maissa, mutta myös työ Afrikassa jatkuu.

Maailman sarjakuvat on muuten avannut uudet internet-sivut joilta löytyvät muun muassa ohjeet seinäsarjakuvan mediakäyttöön kuudella kielellä. www.worldcomics.fi

Mustanaamio täytti 70 vuotta helmikuussa. Lee Falkin luomus nähtiin sarjakuvissa ensi kerran 17.2.1936, tietysti taistelemassa Singh-merirosvoja vastaan heti ensimmäisessä, Ray Mooren piirtämässä tarinassa.

Ruotsalainen Optimal Press on lakanut julkaisemasta sarjakuvia 15 vuoden toiminnan jälkeen. Suomessa kustantamo tunnetaan laadukkaista käännöksistä: Optimalin Ingemar Bengtsson on tuonut Ruotsiin muun muassa Pentti Otsamon Pienen olennon, Katja Tukiaisen Postia Intiasta sekä Matti Hagelbergin Kekkonen ja Holmenkollenin. Ruotsalaisen sarjakuvan monipuolisuudelle erityisen tärkeä oli viisisoisiksi venynyt Allt för konstens -antologia, jossa julkaistiin pidempiä tarinoita pohjoismaisilta tekijöiltä. Yksittäisistä kustantamon tekijöistä mainittakoon Åsa Grennvall, Gunnar Krantz ja Daniel Ahlgren.

Angoulêmen sarjakuvafestivaalin palkinnot sisälsivät tänä vuonna ilouutisen. Grand Prix -pääpalkinnon urastaan sai Lewis Trondheim. Spontaanin ja tuoteliaan tarinankertojan palkitseminen merkitsee sitä, että festivaali on lopulta uskaltanut alkaa palkita 1990-luvun alussa uransa aloittaneita piirtäjiä. Kuppallisen ja kokeellisemman sarjakuvan raja-aitoja sujuvasti ylittäneen Tronheimin, oikealta nimeltään Laurent Chabosy (s. 1964), laajasta tuotannosta

Tom of Finlandin Mike pääsee myös Kluuvin galleriaan.

on käännetty suomeksi omaelämäkerrallinen Minä Lewis Trondheim sekä neljä Jussi Jänis -albumia (ranskaksi Lapinot). Lisäksi Trondheim on tehnyt kymmeniä albumeita, muun muassa luovaa mykkäsarjakuvaa (La Mouche), nokkelaa fantasiaparodiaa (Donjon-sarja, Joann Sfarin kanssa) ja Carnet du bord -sarjakuvapäiväkirjoja. Viimeksi häneltä on ilmestynyt Ville Rannan piirtämä albumi Celebritiz.

Vuoden 2005 parhaana albumina palkittiin italialaisen Gipin toiseen maailmansotaan sijoittuva Notes pour une histoire de guerre, parhaana sarjana Juanjo Guarnido ja Juan Diaz-Canalesin Blacksad, parhaana tarinana Etienne Davodeaun Les mauvais gens ja parhaita piirroksista Jean-Pierre Cirbatin Le vol du corbeau.

Nykyään Morvanin ja Munueran tekemän Piko ja Fantasio -albumisarjan rinnalle on ilmestynyt kohtalaisen kiintoisa kylkiäissarja, jonka jokaisella albumilla on eri tekijät. Joukossa on raudanlujuja ammattilaisia Yannista Frank Le Galliin. Sarja tullaan julkaisemaan myös suomeksi.

Harvan mielessä lienee käynyt, että sieluttoman sileäpeppuisiin naisiin erikoistunut Milo Manara tekisi jonain päivänä supersankarisarjakuvan. Oppia ikä kaikki. Marvelin ja Euroopassa ja latinalaisessa Amerikassa supersankarisarjakuvia julkaisevan Panini-kustantamon yhteistyösopimuksen yhtenä hedelmänä nähdään Chris Claremontin käsikirjoittama ja Manaran piirtämä sarjakuvaromaani Women of The X-Men. Sopimuksen ansiosta muitakin euroopalaisia piirtäjiä nähdään Marvel-sarjaku-

DÍAZ-CANALES

GUARNIDO

©Juanjo Guarnido/Juan Diaz-Canales

Blacksad -sarjastaan palkitut espanjalaiset Juanjo Guarnido ja Juan Díaz-Canales saapuvat Suomeen ensi syyskuussa järjestettävälle Suomen Sarjakuvaseuran 21. Sarjakuvafestivaaleille.

vissa: esimerkiksi Monster Allergyn ja W.I.T.C.H:n tekijöiltä on tulossa minisarja Young Dr Strange.

Suomen sarjakuvaseuran 21. Sarjakuvafestivaali järjestetään 23. - 24. syys-

kuuta Gloria-teatterissa Helsingissä. Huhtikuun loppuun mennessä vieraita ovat tulonsa varmistaneet Juanjo Guarnido & Juan Díaz-Canales (Blacksad) sekä Manu Larcenet (Robin Hood, metsien ikämies).

Zum Teufel!

⚡ **NETTIKAUPPA!**

Sarjakuva-albumit, mm:

- Jalava
- Like
- Asema
- Sarjamaania
- Suuri Kurpitsa
- Happy Horse
- Ubu

Pienlehdet, mm:

- Sarjari
- Ankkalinnan Pamaus
- Drolica
- Otto

Ja valikoima tietysti kasvaa koko ajan!
Halvat hinnat ja nopeat postitukset.

www.zumteufelkustannus.net/store

